

ชื่อ เรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การประกันสังคมสำหรับบุคคลทั่วไป : ผลกระทบของ
การขยายระบบประกันสังคม กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่
และแม่ฮ่องสอน

ชื่อผู้เขียน

อารักษ์ พรหมณี

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริพงษ์ ลดาวัลย์	ผ.อ. ยุธยา	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ เกี้ยวกิ่งแก้ว		กรรมการ
รองศาสตราจารย์ เสกสิน ศรีวิคณานุกุลกิจ		กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจบุคคลที่ประกอบอาชีพ และมีรายได้ประจำที่มีได้อยู่ในข่ายบังคับของการเป็นผู้ประกันตนโดยบังคับ ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 มีขอบเขตการศึกษาเฉพาะในเขตพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ เพื่อต้องการทราบถึงทัศนคติ ความรู้ความเข้าใจของประชาชนทั่วไป ที่มีต่อระบบการประกันสังคมของรัฐ อีกทั้งยังต้องการศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมและปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อการตัดสินใจที่จะเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจ เมื่อรัฐเปิดโอกาสให้ ตลอดจนต้องการทราบถึงสิทธิประโยชน์ตอบแทนต่าง ๆ ที่ต้องการจะได้รับ เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการกำหนดรูปแบบแนวทาง และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกันตนโดยสมัครใจได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ต่อไป

นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้ทำการสัมภาษณ์ นักวิชาการ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันสังคม เพื่อทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่รัฐจะขยายการประกันสังคมไปสู่บุคคลทั่วไปในปี พ.ศ. 2537 นี้ด้วย

จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้อาจสรุปผลโดยย่อ ดังนี้

1. ในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องประกันสังคม ประชาชนโดยทั่วไปยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องของวิธีการและหลักการเกี่ยวกับการประกันสังคมอย่างเพียงพอ จึงต้องการให้สำนักงานประกันสังคมจัดทำโครงการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนได้รับทราบมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อประชาชนจะได้มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องหลักเกณฑ์ของการประกันสังคมอย่างแท้จริง เพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความคิดว่ากลัวจะถูกหลอกหลวงเหมือนการประกันภัยเอกชน

2. ในด้านความพร้อมของประชาชน ประชาชนทั่วไปยังมีความพร้อมที่จะสมัครใจเข้าเป็นผู้ประกันตนไม่มากนัก สาเหตุสำคัญที่ทำให้ประชาชนไม่สนใจที่จะสมัครเข้าสู่ระบบประกันสังคม ก็เพราะยังไม่เข้าใจในระบบประกันสังคม และมีความคิดว่าการประกันสังคมเป็นเรื่องยุ่งยากซับซ้อน เสียค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายเพราะมีรายได้น้อยอยู่แล้ว และในเวลานี้ก็ไม่เดือดร้อน สามารถช่วยเหลือตนเองได้

กรณีปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะเข้ามาเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจนั้น อาจกล่าวได้ว่าผู้ที่อายุมากมีแนวโน้มที่ต้องการจะเข้ามาเป็นผู้ประกันตนสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อย และเป็นผู้ที่มีรายได้ปานกลาง ส่วนผู้ที่มีรายได้น้อยและรายได้สูงจะไม่สนใจสมัคร เพราะผู้ที่มีรายได้น้อยไม่มีเงินพอ ในการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม ส่วนผู้ที่มีรายได้สูงนั้นสามารถช่วยเหลือตนเองได้อยู่แล้ว สำหรับอาชีพของกลุ่มที่แสดงความสนใจที่จะเข้าเป็นผู้ประกันตนมากที่สุดได้แก่ กลุ่มอาชีพค้าขายรายย่อย แรงงานมีฝีมือ และเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ซึ่งยังไม่มียุทธศาสตร์ประกันชีวิตที่มั่นคงพอ นอกจากนี้ผู้ที่ต้องการประกันตนส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่สมรสแล้วและยังมีภาระเลี้ยงดูบุตรอยู่ในระหว่าง 1-2 คน อีกทั้งยังเป็นผู้ที่ประสบกับภาวะการเจ็บป่วยบ่อย ๆ ด้วย

3. ในด้านสิทธิประโยชน์ทดแทนที่ผู้สนใจสมัครประกันตนต้องการจะได้รับ

บุคคลทั่วไปต้องการประกันการเจ็บป่วยเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นการประกันศพพลภาพ ขราภาพ และเสียชีวิต สำหรับการประกันการคลอดบุตรและสงเคราะห์บุตร กลับได้รับความสนใจน้อย ส่วนรูปแบบของการจัดเก็บเงินสมทบ บุคคลส่วนใหญ่ต้องการ

ทำให้วิธีจัดเก็บเงินสมทบตามช่วงชั้นของรายได้ โดยให้มีการนำส่งเงินสมทบเป็นรายเดือน แต่อัตราเงินสมทบของระดับช่วงชั้นรายได้ขั้นต่ำที่จะต้องจ่ายนั้นไม่ควรเกิน 70 บาท ต่อเดือน มิฉะนั้นแล้วผู้มีรายได้น้อยอาจไม่สามารถจ่ายได้ นอกจากนี้ส่วนใหญ่มักยังมีความเห็นว่ารัฐบาลควรร่วมจ่ายเงินสมทบด้วยใน อัตรา 1 ส่วน ต่อประชาชน 2 ส่วน ในกรณีของเงินโบนัสต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในกฎหมายปัจจุบัน ส่วนใหญ่ประชาชนสามารถยอมรับ และปฏิบัติตามได้ ยกเว้นกรณีเรื่องการปรับบริการทางการแพทย์ควรมีการปรับปรุงแก้ไข ให้เหมาะสมกว่าที่กำหนดไว้

4. ข้อมูลที่ได้รับจากนักวิชาการ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เกือบทั้งหมดมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า การขยายการประกันสังคมไปสู่บุคคลทั่วไปที่ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 จะต้องปฏิบัติภายในระยะเวลา 4 ปี นับแต่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับนั้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากเหตุผลทางการเมือง ที่ต้องการให้มีการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมขึ้นในประเทศไทย โดยให้มีการคัดค้านจากกลุ่มต่าง ๆ น้อยที่สุด จึงทำให้ต้องมีการขยายการประกันสังคมไปสู่บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ลูกจ้างภายในปี พ.ศ. 2537 ที่จะถึงนี้ ทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีความพร้อมเท่าที่ควร ไม่ว่าจะเป็นในด้านของการกำหนดกฎหมายลำดับรองที่จะมารองรับ กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับในทางปฏิบัติ หรือในด้านบุคลากรที่จะมาปฏิบัติงานก็ตาม

อย่างไรก็ดี ประเทศไทยได้เข้าสู่การพัฒนาประเทศให้ทันสมัยแบบตะวันตกอย่างรวดเร็ว สวัสดิการทางสังคมจึงต้องครอบคลุมทุกกลุ่มอาชีพ ดังนั้นการประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันสังคมอย่างถูกต้อง เป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่จะต้องทำในระยะเริ่มแรกเพื่อปูพื้นฐานให้บุคคลโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้มีรายได้ปานกลางจะได้เล็งเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการประกันตน และเป็นประโยชน์ในระยะยาวของกองทุนประกันสังคม การลงทุนว่าจ้างบริษัทเอกชนมาดำเนินการประชาสัมพันธ์ และให้สำนักงานประกันสังคมเป็นผู้ควบคุมแผนงานด้านการประชาสัมพันธ์ น่าจะเป็นทางออกที่ดีที่สุด เพื่อให้ข้าราชการของสำนักงานประกันสังคมได้ทุ่มเทการบริการประชาชนอย่างรอบด้านได้เต็มที่ โดยไม่ต้องพะวงกับงานด้านอื่น ๆ ที่ตนไม่ชำนาญ เพื่อสร้างภาพลักษณ์และศรัทธา เพราะว่าการประกันสังคมแตกต่างจากงานราชการอื่น ๆ อย่างสิ้นเชิง

นอกจากกฎหมายอนุบัญญัติที่จะออกมารองรับกลุ่มสมัครใจ ผู้ออกกฎหมายต้องมีความเข้าใจหลักการและเหตุผล ตลอดจนพฤติกรรมของบุคคลในสังคม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและไม่ทำให้ทรัพยากรของประเทศถูกนำไปใช้อย่างไร้ประสิทธิภาพ เพราะหากกำหนดวิธีการจ่ายประโยชน์ทดแทนไม่เหมาะสม การประกันสังคมจะทำให้คนทำงานน้อยลง เกษียณอายุเร็วขึ้น เบิกค่ารักษาพยาบาลมากขึ้น หรือว่างงานนานขึ้น การกำหนดประโยชน์ทดแทนที่ดี จึงต้องบรรเทาเหตุเหล่านั้นให้อยู่ระดับต่ำ โดยไม่ขัดแย้งกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study : Social Insurance for the General Public :
Effect of the Expanded Social
Security System. A Case Study of
Chiang Mai and Maehongson Province

Author : Mr. Arrug Prommanee

M.A. (Political Science) : Politics and Government

Examining Committee :

Assist. Prof. Siripong Ladavalya Na Ayuthya	Chairman
Assoc. Prof. Somsak Keawkingkeo	Member
Assoc. Prof. Seksin Srivattananukulkit	Member

Abstract

This study has the main objective in learning about the working people who usually have regular income and are not protected by the 1990 Social Insurance Act. The areas of this study focused at Muang District of Chiang Mai and Maehongson provinces, in order to investigate the attitude and understanding on the governmental social insurance of the inhabitants of those places. The purpose of this study are to find factors which may affect on the decision making to voluntary insurance when they have an opportunity and to study the benefits which people demand from this Act. Finally, it will be used as a basic data to formulate the appropriate mean and criteria for self-insurance. In addition, the researchers, administrators and the staff who are concerned about social insurance will be interviewed to know their opinion toward the government's expansion of this concept to general people in 1994.

The result of this study can be summarized as follows :

1. The understanding of Social insurance.-

Most people do not quite understand the method and concept of social insurance. More public relations are, therefore, needed so that the people will really apprehend the concept. The majority of the people do not have confidence on insurance. They are afraid to be duped by the private insurance agency.

2. People's preparation.-

There are not many people who are prepared to deal with voluntary insurance, because, they do not understand the social insurance system. They think that the method is too complicated and they do not want to waste their money since they have low income. At present, they do not have financial trouble. They can depend on themselves.

This study also indicates the personal factors which influence their decision :

Old people are more interested to have insurance than the young ones and those who want to have self-insurance usually have moderate income. People who have high or low incomes are not interested in self-insurance. Those who have low income can not afford to pay for the insurance, while persons who have high

income can help themselves. Considering from the occupation, it shows that insurance is most interested by the people who deal in small business or small shops such as: hawkers, stall keepers etc, skilled labour, and those who do not have life security. Most of the people who want to have social insurance are married couples with one to two children. These people do not have good health, and often get sick.

3. Benefits from the social insurance.-

General people require sickness insurance for first priority. Secondly they want to have insurance for their invalidity, old-age and death. They pay less attention toward maternity and family allowances insurance

As for the social insurance payment, it is mostly suggested that the rating be decided on the levels of incomes and payment be made on monthly basis. However, payment of people who have low income must not exceed 70 baht a month, otherwise they cannot afford to pay it. They also requested that the government also contributes to the Social Insurance Fund at the proportion of 1:2.

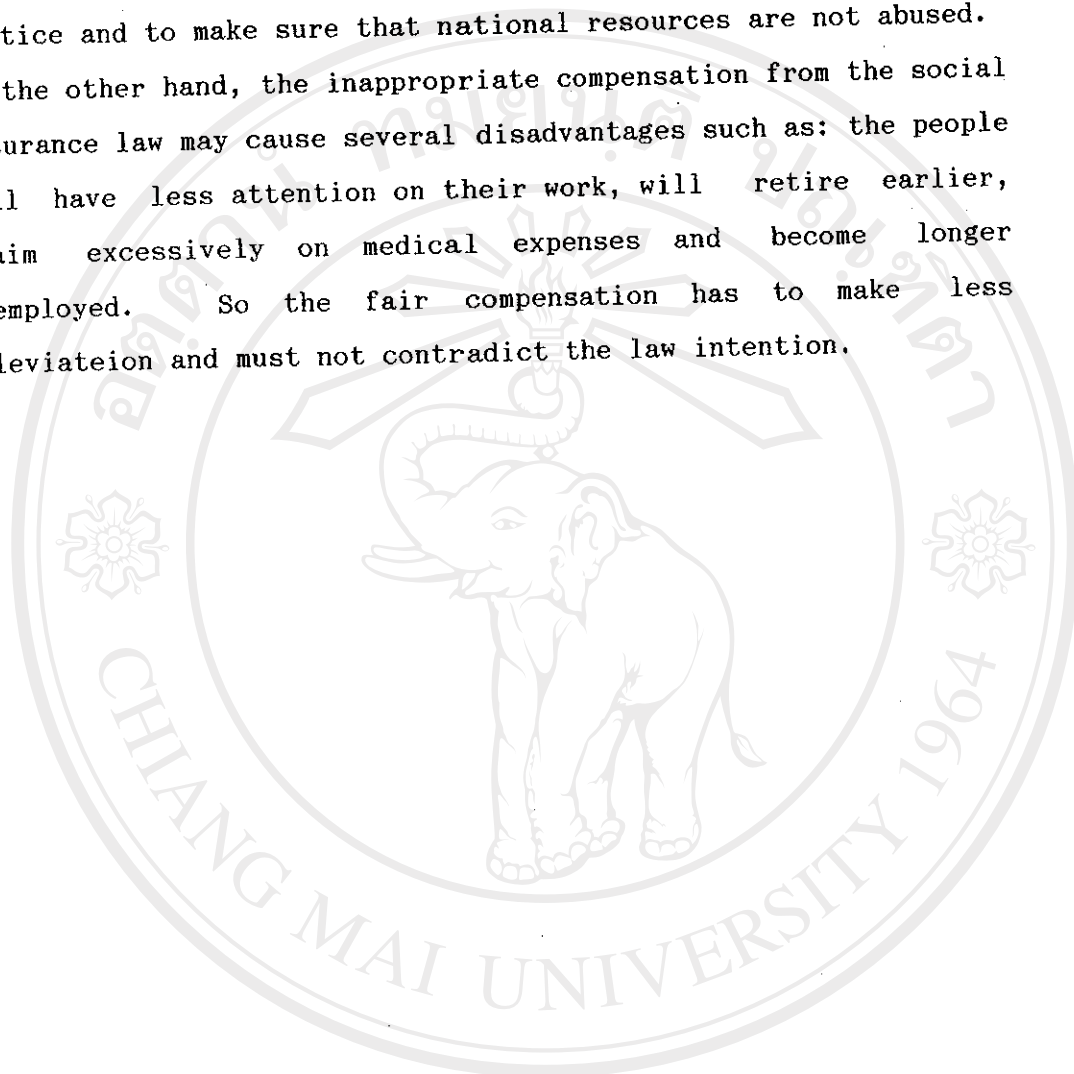
At present, most people can accept and follow the stated conditions in the law except medical service which demanded that it be improved.

4. Information from researchers, administrators and the staff

Almost everyone has agreed that the 1990 Social Insurance Act has to be expanded to general people who are formulated by this Act in four years. This formulation derived from the political effect which demanded to have social insurance law in Thailand with less opposition from with other groups. However, we are not ready to expand the social insurance law to the public in 1994 as for the law, the regulations or authorities to carry out the work, are concerned.

Since Thailand has rapidly adopted western modernization, the social welfare has to cover every circle of occupation. Therefore, public relation on correct social insurance has to come first for basic understanding of the people in general, especially those who have medium income. They can realize what they will benefit from self-insurance. In the long term this will be beneficial to the Social Insurance funds. This study suggests that private company be hired to deal in the public promotion under the supervision and control of the Social Security Office. This is meant for the Social Security officials to offer full service to the public without having to waste their time on things which they are inexperienced in. In addition, this is a practical way to build up faith and good image. The nature of the work on social insurance is absolutely different from that of other government agencies.

Finally, the legislators must have good understanding on the method and people's behaviour. This is meant to have justice and to make sure that national resources are not abused. On the other hand, the inappropriate compensation from the social insurance law may cause several disadvantages such as: the people will have less attention on their work, will retire earlier, claim excessively on medical expenses and become longer unemployed. So the fair compensation has to make less alleviateion and must not contradict the law intention.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved